

IŠ VISO PASAULIO

- Šiandien priešpiet Londone vėl prasideda užs. reik. ministerių konferencijos posėdis. Min. pirm. Attlee, grįžęs iš Skotijos, turėjo pasitarimą su užs. reik. min. Bevinu dėl įvairių paviavų, kurios iškilę konferencijoje. Tuo tarpu kai kurios delegacijos turinčios atskirus slaptus pasitarimus. Anglų spaudoj /"Observer"/ nagrinėjamos sunkenybės, kurios susidaro, sprendžiant Europos pietryčių valstybių: Rumunijos, Bulgarijos ir Vengrijos klausimus. Anglija ir JAV negalinčios pakeisti savo požiūrio į tų valstybių vyriausybės, kurios nesančios demokratiniu būdu pastatytos. Tuo tarpu Molotovas teigia, jog tos vyriausybės esančios ir reprezentatyvinės ir demokratinės.
- Amerikiečių valdomoje Vokietijos srityje militarinė valdžia numachiusi paderyti naujų reformų. 1946 metų pradžioje manoma įvykdyti valsčių rinkimus, paskui miestų ir apskričių. Visa sritis būsiama paskirstyta trimis apygardomis su centriniais miestais: Stuttgartu, Frankfurtu ir Munchenu.
- Čekoslovakijoje įvykęs gausus liaudies susirinkimas, per kurį reikalaujama Aukštutinės Silezijos prijungimo ir pareikštos pretenzijos į Tešną, kuris istoriškai priklausęs čekams. Iš Varšuvos kalbėtojas ta proga pažymi, kad tai esąs didelis ir sunkus klausimas, bet jis turįs būti sprendžiamas dviejų broliškų tautų taikiu susitarimu.
- Anglų pasiuntinys Vašingtone lordas Halifax per radiją pasakė kalbą amerikiečiams dėl Anglijos ir JAV finansinio susitarimo.
- Spalio 8 d. numatoma pradėti bylą Wiesbadene 7 nusikaltėliams, kurie kaltinami, nužudę lageriuose 400 rusų bei lenkų, panaudojant medicininės išvirkštimų priemones. Netrukus prieš panašius nusikaltėlius būsiančios nagrinėjamos bylos Dachau, Buchenwalde, Gardelegene. Lüneburge prieš Beiseno nusikaltėlius byla nagrinėjama toliau; iš Londono pakviestas prof. H. Smits juridiniams bylos klausimams aiškinti, be to, apklausinėjama viena liudininkė lenkė.
- Rusų valdomoje Vokietijos srityje pradeda veikti paštas. Laiškai gali būti rašomi vokiečių, rusų, anglų ir prancūzų kalbomis, vartojant lotynų ir rusų raides; gotinėmis raidėmis rašomi laiškai negalėsia būti siuntinėjami.
- Rusų valdomoje Vokietijos srityje mokyklose privaloma dalyku įvedama rusų kalba. Mokiniai būsiai supažindinami su didžiojo kaimyno kultūra.
- Belgijos min. pirm. van Acker pranešimu, krašto ekonominis būvis einas geryn. Iš neseniai buvusių 300.000 bedarbių likę dar 110.000. Anglių pristatymas patrigubėjęs. Padidinama gyventojams mėsos norma. Žuvies rinkai suvaržymai panaikinti. Antverpeno uostas perduotas belgams.
- Ryšium su atominės bombos išradimu Anglijoje keliami balsai dėl internacinio visų valstybių bendradarbiavimo. Esą reikalinga, kad visos tiek didžiųjų tiek mažųjų valstybių skirtingos nuomonės būtų sprendžiamos tarptautiniais pasitarimais ir kad tuo būdu būtų išvengiama karo, kuris ateityje būtų tautinės ir tarptautinės savižudybės.
- Gen. Eisenhoweris Varšuvoje apdovanotas aukščiausiu Lenkijos ordinu.
- Londone reiškiamas nepasitenkinimo dėl Tar. Sąjungos daromų su Vengrija ekonominių susitarimų be kitų sąjungininkų žinios.
- Lenkijai sudaro prekybos sutartį su Italija.
- Lenkų žurnalisto Piekarski pranešimu, Vokietijoje esą nemaža išvežtų lenkų vaikų iki 6 metų amžiaus. Buvę atrenkami sveiki ir blondiniai vaikai, kai kurių ir pavardės pakeistos vokiškomis. Manyta iš jų išauginti vokiečius. Tuos vaikus dabar Salzburge globoja Lenkijos Raud. Kryžius.
- Indų kongrese Bombėjuje buvo atmesti anglų pasiūlymai dėl Indijos valdymosi. Keliamas Indijos nepriklausomybės klausimas.
- Prez. Trumanas davė direktyvų gen. MacArthurui dėl militarinės valdžios uždavinių Japonijoje. Krašte turįs būti panaikintas militarizmas, šovinizmas ir įvedama demokratinė santvarka. Japonija negalėsianti turėti kariuomenės, kar. laivyno, orinių pajėgų, slapt. policijos ir t. t.
- Kinija reikalauja iš Japonijos karo nuostolių atlyginimo.
- 8 mil. svarų mėsos kas savaitę įvežama į Europą iš Kanados.
- Prof. sąjungų rengiamame kongrese Baryžiujė manoma palaikyti internacinę prof. sąjungų organizacijos reikalą.
- Marš. Tito "Krasnaja Zvezda" laikraštyje rašo, kad Michailovičiaus šalininkai, išsislapstę kalnuose, dar tebekovoja.

VIETOS ŽINIOS

108

- Vakaro rytą 10,50 val. prasidėjo ruduo. Tą valandą Saulė perėjo dangaus pusiauį ~~jau~~ antrą kartą šiais metais, šį kartą jau leisdamosi žemyn. Dabar yra kaip tik rudens ekvinokcijų metas, kada diena lygi nakčiai. Mėnulis vakar, 5 val. rytą, taip pat pasiekė artimiausią nuo žemės atstumą, vadinamą perigėjų. Tuo metu jis buvo nutolęs nuo Žemės apie 360.900 km. Tolimiausią tašką nuo Žemės, vad. apogėjų, Mėnulis pasieks spalio 8 d. Tada jis bus nutolęs nuo Žemės per 406.000 km.

- Vakaro dižd.salėj buvo pirmasis mūsų kolonijos literatūros vakaras, kurį atidarė literatų-žurnalistų būrelio pirmininkas ir "Alguvos Baro" redaktorius C.Surdokas. Savo žodyje jis nušvietė būrelio veiklą ir apibūdino atskirų jo narių nudaiktą literatūrinį darbą bei užsimojimus. Taip pat paminėjo ir tai, kas nuveikta spaudos srityje. Po to Komiteto narys kultūriniais reikalais prof.A.Damašis trumpai pasveikino literatūros būrelį ir Komiteto vardu padėkojo už darbą. Vakarų programoje šalia jau plačiau žinomų mūsų kolonijoje ~~poetų~~ poetų bei rašytojų stipriai pasirodė ir visai naujos, jaunos jėgos. Vytautas Volertas-Dyvas parodė daug švelnaus jausmo, susijusio su tėvyne ir jos ilgesiu. Švelnioji mūsų lyrikė Z.Kaulienė jau nebe pirmą kartą išeinanti viešumon su savo lyrika, savo jautriais eilėraščiais dabar ne vienam gal ir ašarą išspaudė. A.Kairys skaitė novelę, parašytą jam įprastu humoristiniu stiliumi, ir kelis eilėraščius iš spaudai parengto pirmojo savo eilėraščių rinkinio. Jį savo šeimoje matėme paskutinį kartą, nes vakarui pasibaigus, rašytojas A.Kairys išvyko kitur gilinti studijų. Paskui į sceną išėjo žymus mūsų literatas, Goethės, "Fausto", Šekspyro sonetų ir kitų žymių rašytojų vertėjas A.Šešplaukis-Tyrulio. Jis skaitė kelis sonetus iš naujai paruošto spaudai sonetų rinkinio ir dar šiaip eilėraščių. Toliau debiutavo su savo eilėraščiais P.Stelingis ir A.Radžius. Stelingis pats jauniausias iš visų pasirodžiusių, tačiau turi nemažą talento ir savo eilėraščiais patiko klausytojams. Taip pat ir A.Radžius savo eilėraščiais patraukė ~~klausytojus~~ klausytojus, ypač mokėdamas vykusiai deklamuoti.

Po literatūrinės dalies buvo ir daugiau meninės programos, kurią atliko ir naujai pasirodžiusios pajėgos. Minėtinas svečias iš Dillingeno A.Paukštys, kuris savo stipriu baritonu pašvairino vakarą. Pirmą kartą solo dainavo I.Garmiūtė. Neblogai pora dainų sudainavo ir J.Statkevičiaus kvartetas. Programą baigta B.Jonušo vadovaujamo "Lithuania" ansamblio vyrų choro pasirodymu. Šį kartą chorą publika dar šilčiau sutiko, B.Jonušo komponuotą valsą teko net pakartoti.

Po programos Komiteto pir.Dr.J.Kaškelis savo baigiamajame žodyje pasidžiaugė šio vakaro rezultatais, iškeldamas kultūrinio veikimo reikšmę išeivių gyvenime. Tarė padėkos žodį ir literatų-žurnalistų būreliui už triūsą.

Vakaras baigtas šokiais ir žaidimais.

- Šeštadienį didž.salėje Komiteto nariai padarė viešą pranešimą mūsų kolonijos iškeldinimo klausimu. Komiteto pirm.Dr.Kaškelis tuo reikalu davė smulkesnių paaiškinimų ir perskaitė išeiktąjį atitinkamoms kar.įstaigoms ir UNHCR memorandumą, be to, pirmininkas pabrėžė, jog vidinis mūsų stovyklos susitvarkymas yra mūsų ateities laidas, todėl visi privalom būti tvarkingi ir švarūs. Vicepirm.inž.Pabedinskas papasekojo, kaip atrodo Tūsseno stovyklos patalpos. Prof.Kolupaila pažymėjo, jog numatytoji vieta esanti graži, bet tiek jo, tiek iš kitų kalbėtojų aiškėja, kad ten įsikurti sąlygos nepatogios. Po to plk.Andrius ir agr.Zumbakis pranešė savo išpūdžių iš Augsburgio. Jei kiltų reikales, tenai būtų vietos mūsų kolonijai įsikurti.

- Vakaro gen.Mieželis grįžo iš Muncheno, kur jis tyrė mūsų iškeldinimo klausimą ir sąlygas. Tenai patalpos esančios neprastos, o vietinė lietuvių visuomenė net pagėdaujanti mūsų atsikėlimo į Muncheną.

- Šiomis dienomis laukiama apsilankant mūsų bendrabutyje kar.valdžios atstovų, todėl gyventojai prašomi ypatingai prižiūrėti kambarių ir koridorių švarą ir tvarką.

- Švietimo vadovas A.Kairys iš savo pareigų pasitraukė ir išvyko į Tūbingeną gilinti studijų bei doktorizuotis. Jam vadovaujant, buvo įsteigta gimnazija, mokytojų draugija ir pradėtas organizuoti liaudies universitetas. Naujuoju švietimo vadovu pakviestas prityręs pedagogas Vyt.Volertas.

- Per tarpt.Raud.Kryžių galima rašyti tik grynai asmens arba šeimos reikalu anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis ir ne daugiau kaip 25 žodžius į užjūrio ir Vakarų Europos valstybes. Rašyti mašinėle arba labai aiškiu rankos raštu. Formulėms gaunami Liet.Raud.Kryžiaus raštinėje Salzstr.12 nuo 10 iki 12 val.